

o

Financiranje rastućih poduzeća

Važnost rastućih poduzeća

- Rastuća (posebice brzo rastuća) poduzeća su elitistička manjina koja je dominantna u kreiranju novih radnih mjesta
- UK: 6% rastućih poduzeća kreira pola novih radnih mjesta, godišnje
- SAD: 5% najbrže rastućih poduzeća kreira 2/3 novih radnih mjesta
- Rastuća poduzeća u svakoj ekonomiji povećaju stopu zaposlenosti što je strateški prioritet svake države

Rast i razvoj

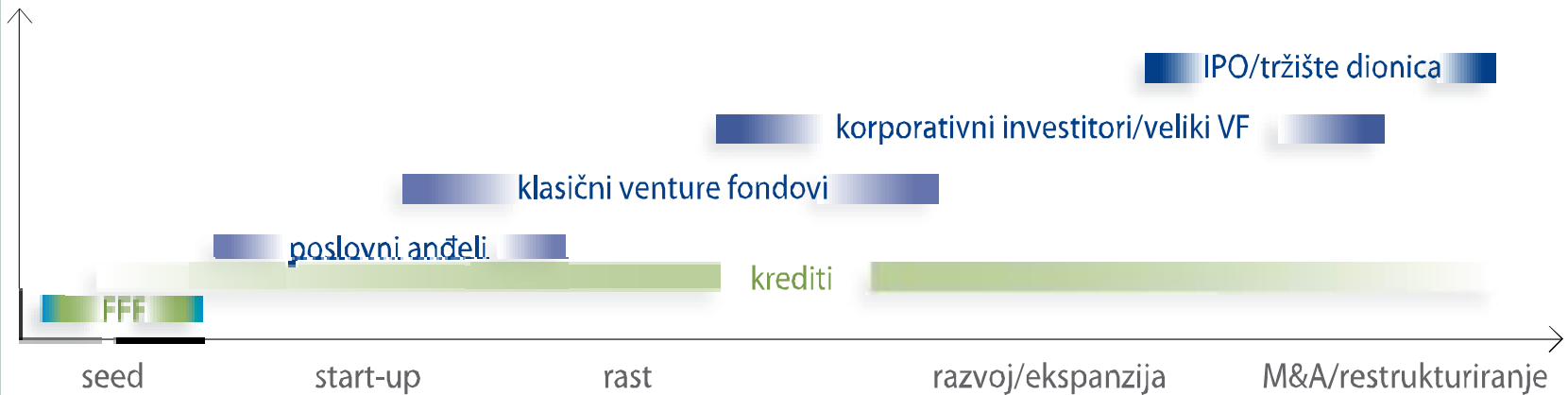
- Rast i razvoj su ključne determinante dugoročnog opstanka poduzeća
- Rast je dugoročno kvantitativno povećanje imovine i /ili poslovnih operacija nekog društva
- Razvoj uključuje i čitav niz kvalitativnih promjena

Faze u financiranju rasta malih i srednjih poduzeća (1/2)

- Rana faza – zona gubitaka
 - Poduzetnici
 - FFF (fools, friends, family)
 - Inkubatori
 - Poslovni anđeli
 - Poticaji
- Ekspanzija – zona profita
 - Venture fondovi
 - Krediti
 - Poslovni anđeli
 - EU
 - Poticaji
- Daljnji rast
 - Tržište dionica
 - Mezzanine financiranje

Faze u financiranju rasta malih i srednjih poduzeća (2/2)

Potrebe za kapitalom

Izvor: www.gate2growth.com

Upravljanje rastom

- prebrzi rast izaziva stalni nedostatak novaca
- financijska napetost može ugroziti privlačenje svježeg novca iz okoline
- nedovoljan rast postavlja rizik opstanka – konkurencija
- prevelika financijska labavost (društvo se može lako preuzeti)

= usklađivanje stvarnog rasta s održivim

Daljnji rast

- temeljni cilj poslovanja – povećanje vrijednosti poduzeća, bogatstva vlasnika
- optimalna struktura kapitala – ona uz koju se ostvaruje najveća vrijednost poduzeća i najveća vrijednost za vlasnike poduzeća
 - vrijednost poduzeća se određuje sadašnjom vrijednošću novčanih tokova (diskontiranjem ukupnog, odnosno prosječnog troška kapitala) koje donosi svojim investitorima
 - dakle, optimalna struktura kapitala bi bila ona uz koju poduzeće ima najniži ukupni trošak kapitala

Upravljanje rastom

○

- nova emisija glavnice
- intenzivnije zadržavanje zarada
- povećanje upotrebe poluge
- poslovne kombinacije

Nova emisija glavnice

- Preduvjeti:
 - razvijeno finansijsko tržište (na nerazvijenim tržištima emitirati mogu samo respektibilna društva)
 - dovoljno veliko poduzeće (mala poduzeća imaju značajno sužene finansijske izbore)
 - dovoljno sredstava za financiranje visokih troškova emisije dionica (ne isplati se kada se radi o emisiji manjih iznosa običnih dionica)

Kredit vs. emisija dionica

- opipljiva imovina (što većeg stupnja unovčivosti)
- stabilna i relativno visoka stopa profitabilnosti
- korištenje “*poreznog zaklona*” (kamate su porezno priznati trošak)

Kredit vs. emisija dionica

- novi projekti/ulaganja/širenja
- očekivanje gubitaka na kraju poslovne godine ili određenog razdoblja
- tvrtka, odnosno poduzeće prelazi svoj dužnički kapacitet
- dolazi na red tek kada su iscrpljeni ostali izvori pribavljanja novca

➔ (zadržane zarade, prodaja vrijednosnih papira, smanjivanje novčanih salda, dugovi, hibridni oblici financiranja (konvertibilne obveznice, preferencijalne dionice))

Intenzivnije zadržavanje zarada

- smanjenje distribucije zarade vlasnicima
- na vrhu hijerarhije financijskih izbora
- preduvjet – dovoljno velike zarade (profiti)
- elastična politika dividendi
- promjena politike cijena proizvoda ili usluga

Povećanje upotrebe poluge

- - profitabilno poduzeće – povećava se raspoloživa zarada po dionici, odnosno zadržanih zarada
 - povećanje stupnja zaduženosti – rizik za vlasnike i dioničare

Poslovne kombinacije

- - profitabilno odstranjivanje (rješavanje sporednih djelatnosti bez konkurentske prednosti) – izvor potrebnog novca, smanjuju se pritisci za financiranje rasta
 - prodaja poslovnog koncepta kroz franšizu
 - akvizicije i fuzije
 - itd.

Mezzanine financiranje (1/2)

- skupni naziv za hibridni oblik financiranja
- predstavlja poveznicu između 2 osnovna oblika financiranja – kredita i financiranja vlastitim kapitalom
- uključuje značajke duga (kamate, otplata glavnice) i kapitala (garancije, opcije)
- naše banke također nude pozajmice za mezzanine financiranje (npr. Hrvatska banka za obnovu i razvoj)

Mezzanine financiranje (2/2)

- Manje poznat oblik financiranja
- Obično u obliku podređenog duga, sa sudjelovanjem u kapitalu
- Koriste ga jednako i poduzeća koja kotiraju i poduzeća koja ne kotiraju na burzi
- Namjena: financiranje akvizicija, novih proizvodnih linija, novih distribucijskih kanala, širenja poslovanja – ponekad i menadžmentu za otkup dionica od vlasnika (nasljeđivanje)